

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
ŪTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGSĖJO 4 D. NUTARIMO NR. 924 „DĖL ĮGALIOJIMŲ
SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS JURIDINIŲ ASMENŲ NEMOKUMO ĮSTATYMĄ“ PAKEITIMO“
PROJEKTO

(Nemokumo administratorių atrankos taisyklių projektas (toliau – Taisyklių projektas)

DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2019-09-13 išvada Nr. (1.6E)2T-915	<p>1. Atkreipia dėmesį, kad Teisingumo ministerijos nuomone, nemokumo administratorių paskyrimo tvarka 2020 metais lieka neregamentuota, nes Taisyklių įsigaliojimas numatomas 2021 m., o pagal Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 155 str. išimties dėl Įmonių bankroto įstatymo tam tikrų nuostatų galiojimo taikomos juridinių asmenų nemokumo procesams, pradėtiems iki 2019 m. gruodžio 31 d.</p> <p>4. Atsižvelgiant į CPK 179 str. 3 d. <i>(Teismas gali naudoti duomenis iš teismų informacinės sistemos, taip pat iš kitų informacinių sistemų ir registrų)</i> siūlo Taisyklių projekto 9 p. nenurodyti perteklinės informacijos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Nepertraukiamą Nemokumo administratorių atrankos programos reglamentavimą užtikrina Juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 23 str. 3 d., kurioje nustatoma, kad Nemokumo administratorių atrankos taisyklės tvirtina Vyriausybė ir kuri įsigalioja bendra JANĮ įsigaliojimo data 2020 m. sausio 1 d. Kartu JANĮ 155 str. numato tam tikrų Įmonių bankroto įstatymo nuostatų tolesnį galiojimą, tarp jų ir nemokumo administratoriaus skyrimą bankroto byloje.</p> <p>Neatsižvelgta. Minimas CPK straipsnis numato teismams galimybę naudotis kitų informacinių sistemų ir registrų duomenimis. Taisyklių projekte siūloma nustatyti pareigą teismams surinkti visą įmanomą informaciją apie juridinį asmenį, nes nuo tinkamo duomenų apie juridinį asmenį surinkimo priklauso tinkamiausio nemokumo administratoriaus atrinkimas atrankos programoje.</p>
		8. Siūlo įvertinti galimybę Taisyklių 30–32 punktuose nustatyti, kad teismas atrankos programoje nurodytų konkretų terminą (datą), iki kurio galima pateikti nurodomus dokumentus.	Neatsižvelgta. Taisyklių projekto 31 ir 32 p. nustatyti konkretūs terminai, per kuriuos nuo teismo nustatytos datos gali būti teikiami sutikimai-deklaracijos.
		9. Siūlo nurodyti kokiomis dienomis – darbo ar kalendorinėmis – skaičiuojami terminai (31–33 p.).	Neatsižvelgta. Taisyklėse terminai nurodomi atsižvelgiant į JANĮ nuostatas dėl terminų, t. y. nustatomos tik darbo dienos, o jei tai yra kalendorinės dienos, vartojama „dienos“.
		10. Mano, kad JANĮ nenustato ribojimų ar draudimų dalyvautis atrankoje. Atsižvelgiant į JANĮ 40 str. 7 d. galėtų būti atsisakyta Taisyklių 36 p. kaip perteklinio.	Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad JANĮ 40 str. 7 d. nustato, kad teismas nutartimi atstatydinti nemokumo administratorių bankroto byloje kartu turi paskirti kitą nemokumo administratorių. Atsižvelgiant į JANĮ, atstatydinus nemokumo administratorių turi būti paskirtas kitas (ne

		atsistatydinęs ar atstatydintas) nemokumo administratorius.	
2.	Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie LR FM (toliau – Tarnyba) 2019-09-10 išvada Nr. (6.9)D2-2394	<p>1. Siūlo, kad Taisyklių projekto 10 p. ne teismo tvarka vykdomas bankroto procesas visada būtų prilyginamas mažai įmonei, nes ne teismo tvarka vykstančių bankroto procesų skaičius auga, ši procedūra yra trumpesnė už teismines bylas, todėl taip sudaroma galimybė greičiau pasiekti aukštesnę bankroto administratoriaus grupę.</p> <p>5. Siūlo įtraukti terminą, per kiek dienų nuo atrankos privalo būti patvirtintas nemokumo administratorius.</p> <p>9. Siūlo nustatyti, kad juridinis asmuo nemokumo administratorius galėtų dalyvauti atrankoje tik jei kiekvieno jo darbuotojo nemokumo administratoriaus darbo krūvis neviršija nustatytos leistinos ribos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Praktikoje daugėja bankroto procesų, vykdomų ne teismo tvarka, kurių apimtis tam tikrais atvejais gali nesiskirti nuo teismo tvarka vykdomų procesų. Todėl siekiant vienodo ir teisingo vertinimo, siūloma juridinio asmens bankroto procesą vykdomą ne teismo tvarka, vertinant nemokumo administratoriaus darbo krūvį ir darbo patirtį, prilyginti įprastiniam bankroto procesui. Pažymėtina, kad JANĮ nenumato bankroto proceso, vykdomo ne teismo tvarka, kitokio traktavimo nei bankroto proceso, vykdomo teismo tvarka.</p> <p>Neatsižvelgta. Taisyklių 43 p. nustato, kad nemokumo administratoriaus atranka ir paskyrimas turi vykti tą pačią dieną.</p> <p>Neatsižvelgta. Manytina, kad tokia nuostata būtų nepagrįstai ribojanti juridinių asmenų nemokumo administratorių veiklą. Taisyklių 28 p. nustatyti saugikliai leis objektyviai vertinti juridinio asmens nemokumo administratoriaus leistiną darbo krūvį ir galimybę dalyvauti atrankoje.</p>
3.	Nacionalinės teismų administracijos 2019-09-30 išvada Nr. 4R-1477-(6.6)	<p>1. Atkreipia dėmesį, kad teismui pareiga rinkti informaciją apie juridinį asmenį (iš valstybės institucijų tvarkomų registru ir informacinių sistemų) nustatoma įgyvendinamuoju teisės aktu. Keliamas klausimas, kodėl dabartinis reguliavimas, kad nesant atitinkamų duomenų, teismas priima sprendimą dėl reikšmių pagal teismui nemokumo bylos iškelimo nagrinėjimo metu pateiktą informaciją, yra keistinas. Nenurodžius apibrėžtų ribų, kurioms sąlygoms esant laikytina, kad surinktos informacijos pakanka teismo procesiniams sprendimui priimti, gali būti sudaromos prielaidos kilti ginčams.</p>	<p>Neatsižvelgta. Kaip ir minima pastaboje, teismas turi teisę rinkti įrodymus savo iniciatyva CPK ir kitų įstatymų nustatytais atvejais. JANĮ nustatyta, kad teismas priima sprendimą kelti bankroto bylą ar ne, taip pat dėl nemokumo administratoriaus skyrimo bankroto byloje. Teismas nuo pareiškimo dėl nemokumo bylos iškelimo priėmimo dienos iki nutarties dėl nemokumo bylos iškelimo priėmimo dienos vienintelis gali įvertinti juridinio asmens duomenis, kurie reikalingi nemokumo administratoriui teisingai ir objektyviai atrinkti atrankos programoje. Todėl tinkamas duomenų surinkimas svarbus ne tik tam, kad būtų paskirtas nemokumo administratorius, bet ir tam, kad būtų priimtas sprendimas kelti bankroto bylą ar ne. Tokiam sprendimui priimti reikia turėti kuo platesnę įmanomą informaciją, todėl teismas turi vertinti visus duomenis, kuriuos įstatymų nustatyta tvarka gali gauti. Pažymėtina, kad teismo pareiga priimti sprendimą tik išnagrinėjus visus įrodymus ir aplinkybes pagal vidinį savo įsitikinimą kyla iš CPK ir JANĮ, o ne iš įgyvendinamojo teisės akto – Taisyklių.</p> <p>Neatsižvelgta. Vadovaujantis JANĮ teismas priima sprendimą kelti bankroto bylą juridiniam asmeniui, kuris neturi turto, ar kreiptis į Juridinių asmenų tvarkytoją dėl likvidavimo. Kadangi tik teismas gali priimti tokį sprendimą, teismas turi turėti kuo išsamesnę informaciją</p>
		2. Abejoja dėl teismams perduodamos funkcijos atrankos programoje nurodyti juridinį asmenį apibūdinančių kriterijų reikšmes, taip pat įvertinti ar juridinio asmens turto pakaks bankroto proceso	

	administravimo išlaidoms apmokėti, nes tai nesusiję su teismo vykdoma teisingumo vykdymo funkcija. Tokių įpareigojimų nustatymas padidins teismų darbo krūvį ir administracinę naštą. Siūloma įvertinti numatomų funkcijų tikslingumą.	apie juridinį asmenį, kad būtų priimtas teisingas sprendimas. Pažymėtina, kad teismai, vykdydami teisingumą, privalo užtikrinti Konstitucijoje, įstatymuose ir kituose teisės aktuose išreikštos teisės įgyvendinimą. Teisingumas vykdomas taikant specialias procesines formas, kurių paskirtis – užtikrinti asmens teisės teismo procese, palengvinti nustatyti tikrąsias bylos aplinkybes, priimti teisingą sprendimą.
	3. Siūlo papildyti taisyklių 38 p. sąlygomis, kurioms bent vienai esant teismas vykdo nemokumo administratoriaus atranką: - pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo pateikęs asmuo per JANĮ 23 str. 2 d. numatytą laikotarpį įmoka teismo nustatytą reikalingą sumą; - per JANĮ 23 str. 4 d. numatytą terminą nemokumo administratorius pateikė sutikimą-deklaraciją.	Neatsižvelgta. Pastebėtina, kad Taisyklių projekto 41 p. (<i>Teismas vykdo nemokumo administratoriaus atranką, kai įsitikina, kad bus keliamas juridinio asmens bankroto byla.</i>) yra bendra nuostata taikoma visoms atrankos procedūroms. Tuo tarpu siūlomas papildymas susijęs tik su atvejais, kai atranka būtų vykdoma dėl juridinių asmenų, kurių turto nepakanka bankroto proceso administravimo išlaidoms apmokėti. Be to, siūlomos nuostatos yra įtvirtintos JANĮ ir tai būtų tų pačių nuostatų pakartojimas.
	4. Kadangi juridinio asmens priskyrimas konkrečiai juridinio asmens grupei neturi įtakos bankroto proceso eigai, mano, kad Taisyklių 42 p. teismui numatyta pareiga patikslinti juridinio asmens duomenis vertintina kaip papildoma administracinė našta, todėl siūlo atsisakyti šios pareigos arba paskirti kitam subjektui, pvz., nemokumo administratoriui.	Neatsižvelgta. Juridinio asmens priskyrimas konkrečiai juridinio asmens grupei neturi įtakos bankroto proceso eigai, tačiau turi įtakos nemokumo administratoriui skaičiuojamam lestinam darbo krūviui, kuris gali būti nepagrįstai skaičiuojamas per didelis arba per mažas. Tokiu būdu gali būti pabloginama (arba pagerinama) nemokumo administratoriaus padėtis dalyvaujant atrankoje dėl kitų juridinių asmenų bankroto administravimo. Dėl tos pačios priežasties nemokumo administratoriai yra netinkami subjektai tokiai informacijai atnaujinti, nes taip galėtų būti pažeistas atrankos programos veikimo nešališkumas.
4. Nemokumo administratorių rūmų 2019-11-26 raštas	1. Siūlo papildyti Taisyklių projekto nuostatas dėl veiklos rezultatų kriterijaus reikšmės ir įtraukti darbo patirties vertinimą.	Iš dalies atsižvelgta. Veiklos rezultatų kriterijaus reikšmė yra naujas vertinamas kriterijus nustatytas pagal JANĮ 34 str. 4 d. Nemokumo administratorių patirtis vertinama skirstant nemokumo administratorius į grupes, pagal šį kriterijų nustatomas nemokumo administratoriaus eiliškumas dėl jo atrinkimo atitinkamo dydžio juridinio asmens bankroto proceso administruoti. Darbo patirtis neturėtų būti vertinama antrą kartą nustatant kito nemokumo administratoriaus veiklą apibūdinančio kriterijaus reikšmę. Be to, turima administratoriaus darbo patirtis nėra veiklos rezultato išraiška.
	4. Siūlo papildyti Taisyklių projekto nuostatas dėl vertinamų reikšmių eiliškumo atrenkant nemokumo	Neatsižvelgta. Žr. argumentus prie 1 pastabos argumentų.

	administratorių, kai yra daugiau nei vienas nemokumo administratorius su vienu atrankos koeficientu (27 p.) ir papildyti jas turimu didžiausiu darbo patirties kriterijumi.	
	5. Siūlo atsisakyti Taisyklių projekto punkto dėl papildomų sąlygų juridiniams asmeniui būti paskirtam nemokumo proceso administravimui (28 p.), nes tai, jų nuomone, prieštarauja Juridinių asmenų nemokumo įstatymui, teisinės valstybės principui bei paneigia juridinio asmens organizacinį savarankiškumą.	<p>Neatsižvelgta. Taisyklių projekto nuostata siūloma atsižvelgiant į:</p> <ul style="list-style-type: none"> Specialiųjų tyrimų tarnybos siūlymą atrankos programoje vertinti fizinio administratoriaus darbo krūvį atskirai nuo juridinio administratoriaus, kai administratorius yra juridinis asmuo ir jame dirba daugiau nei vienas administratorius (fizinis asmuo)¹; JANĮ įtvirtintą nuostatą (130 str. 2 d.), kad juridinis asmuo nemokumo administratorius turi nurodyti priežiūros institucijai fizinį asmenį nemokumo administratorių (darbuotoją), atsakingą už konkretų procesą, taip pat informuoti ir nurodyti priežastis, jei šis darbuotojas keičiamas; gautus skundus dėl praktikoje dažnų piktnaudžiavimo atvejų, susijusių su darbo krūvio koregavimu, įdarbinant asmenis, kurie faktiškai neadministruoja bankroto proceso, tokiu būdu sumažinant juridinio asmens turimą darbo krūvį (tokios pačios problemos pateiktos dalies bankroto administratorių teiktose pastabose dėl Taisyklių projekto); pagal gautus skundus Tarnybos pradėtus 41 neplaninį patikrinimą juridiniuose asmenyse bankroto administratoriuose pas kuriuos dirba asmenys, kurie neadministruoja/neadministruoja jokių tam juridiniam asmeniui paskirtų juridinių asmenų bankroto procesų.

¹ Prieiga internetu (Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyboje; Išvadoje pateiktų rekomendacijų stebėseną (22 p.): <https://www.stt.lt/lt/menu/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analize/2018-metu-rizikos-analize/>

Finančių ministerija
Vilniaus apskaita
2018 m. 10 mėn.